From 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Subject **FW: Budgetteren ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken - gesprek** 5.1, 2, e
To 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>, 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Date September 4, 2025, 5:15:10 PM CEST

Dag 5.1,

Ter info n.a.v. een gesprek dat we hebben gehad met een architect/stedenbouwkundige over opnemen van middelen in de raming voor beeldkwaliteit/ruimtelijke kwaliteit. Suggestie is gedaan om het referentieontwerp op SO niveau uit te breiden met een stukje architectonisch SO. Dat houdt in dat het ontwerpproces waarschijnlijk langer duurt, maar wel een meer integraal beeld geeft en daarmee ook een meer integrale raming. Enfin input voor onze discussie op de heidag over de ontwerpfase en bestuurlijke besluiten.

Omdat 5.1, 2, er niet bij is zullen 5.1, 2, e en ik dit proberen toe te lichten.

MVG
5.1, 2, e

Van: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 4 september 2025 09:28
Aan: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
CC: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: Budgetteren ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken - gesprek 5.1, 2, e

Hoi allen,

Even een korte reactie op het mee laten kijken van een architect: besef wel dat deze architect verder dan niet meer mag inschrijven op het project. Dat is wel een voorwaarde van het mee-ontwerpen. Net als Haskoning dat niet meer mag. Ik weet op basis hiervan niet of het mogelijk en verstandig is. Maar laten we dat nog bespreken.

Groeten 5.1, 2, e

Verzonden vanuit Outlook voor iOS

Van: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Verzonden: Thursday, September 4, 2025 9:15:46 AM
Aan: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
CC: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Budgetteren ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken - gesprek 5.1, 2, e

Ha 5.1, 2, e allen,

Bedankt voor het verslag, het lijkt mij een goed idee om een architect mee te laten kijken in de komende 'integrale fase'. Op basis van het beeldkwaliteitskader kunnen we HK een aanvullende opdracht geven om een ontwerp te maken op SO niveau. Dan hebben we aan het einde van die fase in ieder geval een goede basis voor de kostenraming van het referentieontwerp.
5.1, 2, e 5.1, 2, e @ 5.1, 2, e 5.1, 2, e Volgens mij goed om komende dinsdag dit mee te nemen. We moeten een fatsoenlijke doorlooptijd nemen voor de integrale fase als we een betrouwbare raming willen hebben.

Groet,
5.1, 2,

Met vriendelijke groet,

ing. 5.1, 2, e
Technisch manager
Ingenieursbureau
Gemeente Amsterdam

M 5.1, 2, e
E 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Weesperstraat 430, 1018 DN
Postbus 12693, 1100 AR Amsterdam
ingenieursbureau.amsterdam.nl
Werkdagen: ma, di, wo en do.

Van: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 3 september 2025 18:01
Aan: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: Budgetteren ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken - gesprek 5.1, 2, e

Prima samenvatting van een heel nuttig en verhelderend gesprek. Past ook in de lijn die we eerder hebben gekozen om de opslag voor beeldkwaliteit eruit te houden.

Gesprek over eenheidsprijzen haskoning voeren we.

Mvg
5.1, 2, e

Verzonden vanuit Outlook voor iOS

Van: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>
Verzonden: Wednesday, September 3, 2025 4:50:54 PM
Aan: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: Budgetteren ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken - gesprek 5.1, 2, e

Hoi allemaal,

Vandaag hebben we gesproken met 5.1, 2, e over het budgetteren van ruimtelijke kwaliteit. 5.1, 2, e is adviseur borging ruimtelijke kwaliteit. Hij is zelfstandige en werkt voor overheden. Hij heeft ons verteld over de Ruimte voor de Waal bruggen. Het ging verder dan de fase waar wij nu in zitten. Zie ook bijgevoegde presentatie die hij gaf.
Hieronder de samenvatting:

Project
Haskoning heeft destijds een SO gemaakt voor de drie bruggen. Dit was mede door een architect van Haskoning gemaakt en dus ook architectonisch op SO niveau geraamd. Ze wisten dus dat je voor dat bedrag architectonisch gezien een acceptabele brug voor kon krijgen -> Dit is bij ons iets anders toch, omdat er bij ons geen architect is aangehaakt?
De ontwerpen waren echter niet bepaald uniek/aansprekend/locatiegericht. Het team had daarom een onbestemd en slecht gevoel bij het SO en dacht dat ze zo geen mooie brug zouden krijgen. Ze hebben gekozen om een reparatieslag te maken: ze hebben 3 architectenbureaus (een voor elk van de 3 bruggen) een VO+ laten maken na een mini competitie. Het door Haskoning geraamde budget was meegegeven en er moest een constructeur mee werken. Deze ontwerpen zijn vervolgens aanbesteed. De architecten hebben een offerte voor DO gemaakt en de inschrijvende partijen moesten met de architecten door. Dit heeft goed uitgepakt.
Aanbesteding:
Bij aanbesteding is een beeldkwaliteitsplan voor de aanpalende landschappelijke zaken bindend verklaard, evenals de VO's.
Inschrijvers moesten een coördinerend landschapsarchitect inzetten, welke ook de rol van de architect moest waarborgen.
Inschrijvers moesten een plan van aanpak voor hun ontwerpproces maken. Het team hechtte niet aan mooie plaatjes, maar wilde dat inschrijvers een goed proces hadden.
Er werd geen plafondbedrag meegegeven. Het was destijds 2010 en crisis, dus een andere tijd. Alle inschrijvingen pasten binnen budget.
Verdere uitwerking
Het projectteam heeft een Q team opgericht dat allerlei producten van de aannemer moet toetsen/accepteren.

Specifiek meegeven over het budgetteren van beeldkwaliteit
- Het is kwetsbaar om iets sobers en doelmatigs te ramen en daar een opslag op te zetten. Wat is 'zonder franje'? Daarnaast: een opslag is erg zichtbaar en expliciet en dat maakt dat hij er door critici ook weer makkelijk uitgehaald kan worden.
- Je hoeft in een SO raming geen onderscheid te maken tussen bijv een sobere of uitbundige leuning. Vanuit een basisraming (plank op pijlers) kan een architect iets moois maken. Goede beeldkwaliteit betekent echt niet altijd meer geld uitgeven. Bovendien zitten er toch veel opslagen (zoals 25% nader te detailleren) in om risico's te ondervangen en in die fase gaan ramers niet te strak zitten.
- Je kunt ook bepaalde beeldbepalende elementen of risicovolle zaken in deze fase uitwerken en dat ramen.
- Checkvraag aan 5.1, 2, e hebben we het met Haskoning voldoende gehad over hoe zij tot hun kostenposten zijn gekomen (hoe ziet het prijzenboek eruit?) en hoe zij tegen dit onderwerp aan kijken?
- Vraag aan 5.1, 2, e we gaan nu aan de slag met die verschillende scenario's. Kunnen we HK daarin een architect laten betrekken om richting een iets meer architectonisch ontwerp te gaan, of e.e.a. te toetsen/challengen?
- Laat je raming toetsen, evt door een architect

Conclusie
Organiseer kwaliteit in het proces. Zorg dat je de juiste partijen aan boord hebt en het juiste proces inricht. En maak de raming realistisch.

5.1, 2, e heeft aangeboden om evt nog een keer verder te praten over marktbenadering etc.
Mochten jullie aanvullingen/verbeteringen e.d. hebben, laat het me weten.

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e
Projectleider Oostbrug
Gemeente Amsterdam

5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl

Op woensdag afwezig

Van: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @fastmail.com>
Verzonden: woensdag 3 september 2025 11:28
Aan: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>
CC: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Vraag m.b.t. budgetstelling ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken

Hoi 5.1, 2, e

Goede sessie en nogmaals dank voor de uitnodiging.
Hoop dat ik jullie heb kunnen helpen bij de verdere gedachtenvorming over de borging van ruimtelijke kwaliteit bij de Oostbrug.
In de bijlage de presentatie.

Hartelijke groet,

5.1, 2, e

5.1, 2, e | landschap stedenbouw borging ruimtelijke kwaliteit

5.1, 2, e
5.1, 2, e @ 5.1, 2, e
www 5.1, 2, e

From: 5.1, 2, e < 5.1, 2, e @Amsterdam.nl>
Sent: vrijdag 8 augustus 2025 09:42
To: 5.1, 2, e 5.1, 2, e
Cc: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Subject: Vraag m.b.t. budgetstelling ruimtelijke kwaliteit civieltechnische werken

Beste 5.1, 2, e

Op aangeven van mijn collega 5.1, 2, e hoofdontwerper en stedenbouwkundige, benader ik u met een specifieke vraag.
De vraag komt voort uit de ontwikkeling van de Oostbrug waar wij mee bezig zijn. Dit is een fietsbrug over het IJ die Amsterdam Noord en Oost met elkaar verbindt. Op basis van globale uitgangspunten is in 2021 een SSK kostenraming opgesteld die op het huidige prijspeil uitkomt om zo'n € 325 miljoen. Momenteel bevindt het project zich in de definitiefase. We voeren een inpassingsstudie uit, we stellen systeemeisen op en we maken een referentie ontwerp. Dit bestaat uit diverse samenhangende onderzoeken die de haalbaarheid in beeld brengen zonder dat er een ontwerp is getekend. Ook wordt de SSK kostenraming geactualiseerd op basis van het referentieontwerp en wordt een beeldkwaliteitskader opgesteld. Het ontwerpteam denkt na over borging van ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit, zowel in de stukken als in de processen. Het ontwerpteam denkt dat het belangrijk is om beeldkwaliteit op de een of andere manier een plek te geven in de budgettering. De manier waarop de markt wordt benaderd (aanbestedingsvorm, contractvorm) is nog niet bepaald.

U bent of was betrokken bij ontwerpprocessen, aanbestedingen en de borging van ruimtelijke kwaliteit in brede zin. U heeft daarbij waarschijnlijk vele begrotingen voor grootschalige infrawerken of landschappelijke inrichtingsprojecten langs zien komen. Projecten waarin vele functionele eisen de opgave en het budget definieerden, maar waarin ook werd verwacht dat er tegelijkertijd investeringen in ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit werden gedaan.

Een manier om de totstandkoming van beeldkwaliteit te borgen is om specifiek toegewezen budgetten te hanteren, al dan niet percentueel. Wij vragen ons af of dit voor de Oostbrug een te overwegen strategie moet zijn, en zo ja waar wij dan aan moeten denken. Heeft u weet van, of hanteerde u in uw projecten een bepaald percentage budget t.b.v. investeringen in beeldkwaliteit in het ontwerp? En is dit aan te bevelen voor de Oostbrug? Of heeft u andere passende manieren meegemaakt om beeldkwaliteit te budgetteren?

Mocht u m.b.t. dit onderwerp nog andere tips of voorstellen hebben, dan horen wij dat uiteraard ook graag!

Met vriendelijke groet, mede namens 5.1, 2, e

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e
Projectleider Oostbrug
Gemeente Amsterdam

5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl

Op woensdag afwezig

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.